

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
06.08.2018.- 10.08.2018.

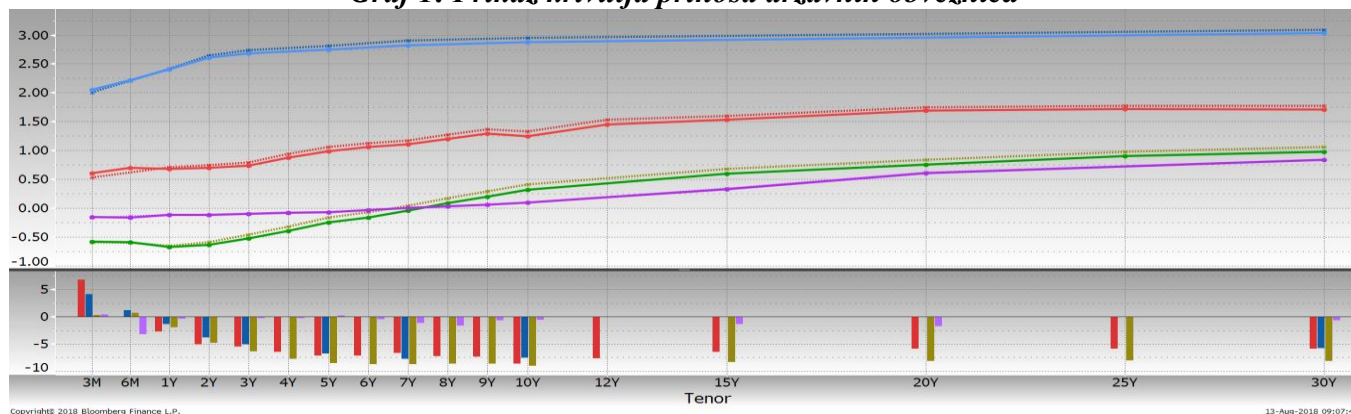
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	3.8.18	-	10.8.18	3.8.18	-	10.8.18	3.8.18	-	10.8.18	3.8.18	-	10.8.18
2 godine	-0,59	-	-0,64	2,64	-	2,60	0,75	-	0,70	-0,11	-	-0,11
5 godina	-0,16	-	-0,25	2,81	-	2,74	1,06	-	0,99	-0,08	-	-0,08
10 godina	0,41	-	0,32	2,95	-	2,87	1,33	-	1,24	0,11	-	0,10

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	3.8.18	-	10.8.18
3 mjeseca	-0,570	-	-0,564
6 mjeseci	-0,603	-	-0,596
1 godina	-0,635	-	-0,640

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 10.08.2018. godine (pune linije) i 03.08.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su zabilježili smanjenje u odnosu na prethodnu sedmicu, a najveći pad je uslijedio na kraju protekle sedmice usljed povećane potražnje za sigurnijim investicijama, zbog rasta tenzija između SAD i Turske. Prinosi petogodišnjih i desetogodišnjih njemačkih obveznica su smanjeni za oko 9 baznih poena na sedmičnom nivou, a prinos dvogodišnjih obveznica za oko 5 baznih poena, čime su prinosi dvogodišnjih i desetogodišnjih njemačkih obveznica zabilježili najniže nivoe u posljednjih mjesec dana. Prinosi italijanskih obveznica su u posmatranom periodu bilježili volatilna kretanja, te su početkom sedmice blago smanjeni nakon izjava italijanskih zvaničnika koje su donekle ublažile zabrinutost investitora, ali je već polovinom sedmice došlo do korekcije prinosa ovih obveznica nagore, nakon kontradiktornih izjava premijera Conteja i njegovog zamjenika Di Maioa u pogledu dozvoljavanja povećanja budžeta zemlje u narednoj godini. Na nastavak rasta prinosa obveznica Italije najveći uticaj krajem sedmice je imala povećana potražnja za sigurnijim investicijama, što je dovelo do probijanja „psihološkog“ nivoa prinosa dvogodišnjih obveznica od 1,0%, kao i približavanje prinosa desetogodišnjih obveznica nivou od 3%.

Članak koji je objavljen u ekonomskom biltenu ECB-a navodi da nedavni rast primanja, koji je zabilježen u eurozoni, predstavlja signal da će inflacija biti veća. Ovaj članak nastoji da razuvjeri zabrinutost da je

došlo do slabljenja značaja rasta plata u određivanju budućeg rasta cijena. U julskom ekonomskom biltenu ECB je naglasila da privatna potrošnja ima „prostora za dalji rast“ iako je u posljednjoj zabilježenoj ekspanziji upravo ona bila glavni pokretač. Takođe, ECB navodi se da su silazni rizici na globalnu ekonomiju intenzivirani usljed prijetnji u vezi s trgovinskim tarifama od strane SAD, kao i mogućih recipročnih mjera pogođenih zemalja. Što se tiče privrednog rasta eurozone, navodi se da uzimajući u obzir snažnije trgovinske i finansijske veze, povoljna dinamika rasta zabilježena u posljednjih nekoliko godina je zajednička za većinu članica eurozone, kao i za druge svjetske ekonomije.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	AUG	13,4	14,7	12,1
2.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	JUN	3,4%	-0,8%	4,4%
3.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	JUN	3,0%	2,5%	3,0%
4.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	JUN	1,9%	0,5%	1,3%
5.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	JUN	1,4%	1,7%	-0,6%
6.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	JUN	-	5,4%	2,3%
7.	Proizvodnja prerađivačkog sektora – Francuska (G/G)	JUN	0,5%	1,6%	-0,4%
8.	Proizvodnja prerađivačkog sektora – Holandija	JUN	-	3,4%	3,2%
9.	PMI indeks građevinskog sektora – Njemačka	JUL	-	50,0	53,0
10.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR)	JUN	20,9	21,8	19,7
11.	Trgovinski bilans – Francuska (u milijardama EUR)	JUN	-5,5	-6,3	-6,0
12.	Trgovinski bilans – Italija (u milijardama EUR)	JUN	-	5,07	3,37
13.	Stopa inflacije – Holandija	JUL	1,6%	1,9%	1,7%
14.	Stopa nezaposlenosti – Grčka	MAJ	-	19,5%	20,0%

SAD

Prinosi američkih obveznica su smanjeni tokom protekle sedmice za 4 do 8 baznih poena u odnosu na prethodnu sedmicu. Najveći uticaj na njihovo smanjenje imale su informacije o pogoršanju trgovinskih odnosa s Kinom, uvođenje novih sankcija Rusiji i Iranu, kao i eskalacija tenzija u odnosima s Turskom, što je krajem sedmice značajno povećalo tražnju za sigurnijom finansijskom aktivom i uticalo na snažnu aprecijaciju USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera. Američka administracija je objavila da od 23.08.2018. godine uvodi nove tarife od 25% na uvoz dobara iz Kine u vrijednosti 16 milijardi USD, čime je ukupna vrijednost dobara na koje se primjenjuju ove tarife povećana na iznos od 50 milijardi USD. Kineske vlasti su već narednog dana objavile recipročne mjere, ali su ubrzo izostavile naftu sa spiska dobara koja se uvoze iz SAD i na koje će se primjenjivati tarife od 25%. Dodatni uticaj na jačanje američke nacionalne valute dala je i činjenica da razlika u prinosima dvogodišnjih američkih i njemačkih obveznica oscilira oko najvišeg nivoa od 1992. godine.

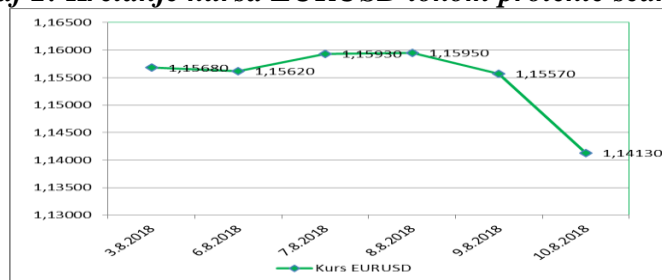
Nekoliko Fedovih zvaničnika je tokom protekle sedmice komentarisalo budućnost Fedove monetarne politike te su u svojim izjavama signalizirali dva povećanja referentne kamatne stope do kraja tekuće godine, ali su primjetne razlike u njihovom mišljenju o vođenju monetarne politike u periodu nakon toga.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Obim potrošačkih kredita (milijarde USD)	JUN	15,00	10,21	24,26
2.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	JUL	2,9%	2,9%	2,9%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JUL	3,4%	3,3%	3,4%
4.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	JUL	-	-0,2%	0,0%
5.	Zarade zaposlenih po jednoj radnoj sedmici (G/G)	JUL	-	0,1%	0,5%
6.	Mjesečno stanje budžeta (USD milijardi)	JUL	-75,4	76,9	-74,9
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	4.AUG	220.000	213.000	219.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR treću sedmicu zaredom te je kurs EURUSD smanjen s nivoa od 1,1568 na nivo od 1,1413, što je njegov najniži nivo od jula prošle godine.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Preliminarni podaci GDP-a za drugi kvartal, objavljeni krajem prošle sedmice, pokazali su da je ekonomija Velike Britanije zabilježila rast za 0,4% u odnosu na kvartal ranije, što je u skladu s očekivanjima, dok je na godišnjem nivou rast iznosio 1,3%, što je, takođe, u skladu s očekivanjima. Iz Agencije za statistiku je saopšteno da se britanska ekonomija blago oporavila u drugom kvartalu, što je uglavnom doprinos rasta maloprodaje i jačanja građevinskog sektora.

Britanski ministar trgovine Fox je izjavio da postoji vjerovatnoća da Velika Britanija ne postigne dogovor o izlasku iz EU, što bi značilo da se peta najveća svjetska ekonomija vraća na trgovanje po pravilima WTO. U međuvremenu, Bloomberg je objavio vijest da se britanska premijerka May odupire vremenskom rasporedu EU za razgovore o Brexitu te računa na pomoć američkog predsjednika Trumpa. Iako zvaničnici EU signaliziraju da žele da septembarski Samit lidera zemalja članica G20 bude prelazni trenutak u pregovorima, Velika Britanija ima za cilj kasniji rok.

Zvaničnici iz Brisela su sugerisali da bi momentalne posljedice nepostizanja dogovora u martu, kada Velika Britanija zvanično napušta EU, značile više problema za EU nego za Veliku Britaniju.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) P	II kvartal	0,6%	0,5%	0,4%
2.	GDP (G/G) P	II kvartal	1,3%	1,3%	1,2%
3.	Privatna potrošnja (Q/Q) P	II kvartal	0,4%	0,3%	0,2%
4.	Uvoz (Q/Q) P	II kvartal	0,8%	-0,8%	-0,2%
5.	Izvoz (Q/Q) P	II kvartal	0,7%	-3,6%	0,0%
6.	Indeks ukupnih poslovnih investicija (Q/Q) P	II kvartal	-	0,8%	2,0%
7.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	JUN	-11.950	-11.383	-12.526
8.	Industrijska proizvodnja (G/G)	JUN	0,7%	1,1%	1,2%
9.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	JUN	0,2%	0,0%	0,2%
10.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora (G/G)	JUN	1,0%	1,5%	1,5%
11.	Halifax cijene kuća (M/M)	JUL	0,2%	1,4%	0,9%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio blagi rast s nivoa od 0,88981 na nivo od 0,89355, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,3001 na nivo od 1,2758, što je ujedno i najniži nivo u proteklih skoro godinu dana. Pod uticajem pojačanih trgovinskih tenzija i neizvjesnosti oko Brexita, kurs GBPUSD je, petu sedmicu zaredom, zabilježio smanjenje od 1,87% na sedmičnom nivou.

JAPAN

Protekle sedmice objavljeni su preliminarni podaci za drugi kvartal tekuće godine, koji su pokazali da je privreda Japana u ovom periodu zabilježila ekspanziju od 0,5% na kvartalnom nivou, što je bolji podatak od prethodno zabilježene kontrakcije od 0,2%. Posmatrano na godišnjem nivou,

japanska privreda je, takođe, zabilježila ekspanziju od 1,9%, a što je rezultat povećanja potrošnje domaćinstava i poslovnih rashoda. Ministar finansija Aso izjavio je da su, uprkos pozitivnim podacima o stanju japanske privrede, neizvjesnosti oko trgovinskih odnosa između SAD-a i Kine i dalje prisutne te mogu neposredno uticati i na Japan.

BoJ je protekle sedmice objavila „rezime mišljenja“ sa sastanka održanog krajem jula, kada su članovi MPC BoJ napravili najznačajnije promjene u monetarnoj politici u posljednje dvije godine. Jedan od članova MPC BoJ je komentarisao da, kada se govori o nedavnim kretanjima dugoročnih kamatnih stopa u vodećim ekonomijama, dozvoljavanje oscilacija prinosa od +/-0,25% se može smatrati odgovarajućim za kontrolu kamatnih stopa. Prema mišljenjima ostalih članova MPC BoJ važno je fokusirati se na neželjene efekte te razmotriti veću fleksibilnost u kontroli krive prinosa.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

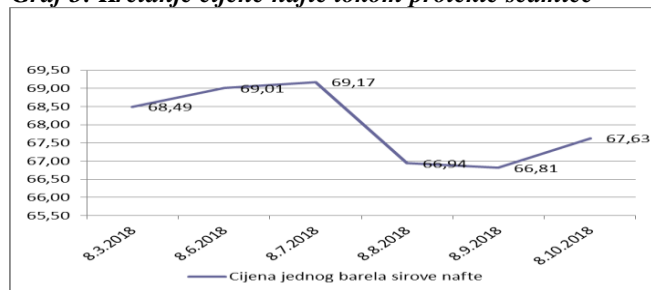
	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) P	II kvartal	0,3%	0,5%	-0,2%
2.	GDP (G/G) P	II kvartal	1,4%	1,9%	-0,9%
3.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	JUL	-	1.256,3	1.258,7
4.	Indeks realnih zarada (G/G)	JUN	0,9%	2,8%	1,3%
5.	Vodeći indeks P	JUN	105,3	105,2	106,9
6.	Koicidirajući indeks P	JUN	116,2	116,3	116,8
7.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	JUN	826,8	820,5	-303,8
8.	Monetarni agregat M2 (G/G)	JUL	3,1%	3,0%	3,1%
9.	Monetarni agregat M3 (G/G)	JUL	2,7%	2,6%	2,6%
10.	Temeljne mašinske porudžbine (G/G)	JUN	10,5%	0,3%	16,5%
11.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P	JUL	-	13,0%	11,4%
12.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JUL	2,9%	3,1%	2,8%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio pad s nivoa od 128,70 na nivo od 126,51. JPY je aprecirao i u odnosu na USD te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 111,25 na nivo od 110,83.

NAFTA I ZLATO

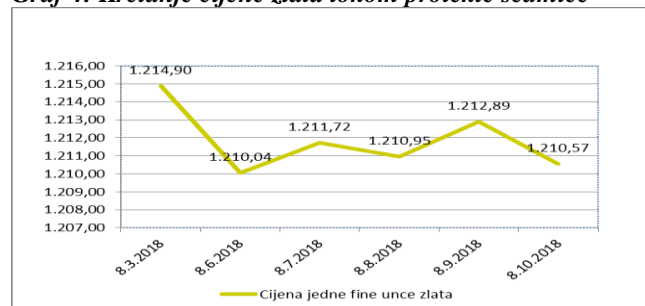
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,49 USD (59,21 EUR). Početkom protekle sedmice cijena nafte je bilježila rast pod uticajem informacija o tome da su SAD ponovo uvele sankcije Iranu, koji je peti po veličini svjetski proizvođač ovog energenta. Namjera SAD je da onemogući Iranu da izvozi naftu. Rast cijene nafte je nastavljen i tokom trgovanja u utorak, ali je u srijedu zabilježeno snažno smanjenje cijene pod uticajem informacija da Kina uvodi tarife od 25% na uvoz dobara iz SAD, među kojima su nafta i automobili. Međutim, već narednog dana kineski zvaničnici su saopštili da će nafta, ipak, biti izuzeta sa spiska dobara na koja se primjenjuju ove tarife. Učesnici na tržištu ovog energenta su i dalje zabrinuti zbog toga što bi se pogoršanje trgovinskih odnosa dvije najveće svjetske privrede moglo odraziti na usporenje njihovog ekonomskog rasta i smanjenje tražnje za ovim energentom. Tokom protekle sedmice objavljena je informacija o tome da su američke zalihe nafte smanjene za 1,35 miliona barela na sedmičnom nivou. Krajem protekle sedmice cijena nafte je zabilježila rast nakon što je američka Agencija za informacije o energetici povećala prognozirane nivoe tražnje za naftom tokom ove i naredne godine te je navela da je smanjena zabrinutost investitora zbog viška ponude ovog energenta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 67,63 USD (59,26 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.214,90 USD (1.050,22 EUR). Pooštrenje trgovinskih odnosa između SAD i Kine i aprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera, početkom protekle sedmice su uticali na smanjenje cijene jedne fine unce zlata na najniži nivo od marta 2017. godine. Međutim, tokom trgovanja u utorak je zabilježena slabija tražnja na američkoj aukciji trogodišnjih obveznica, što je tokom tog dana uticalo na deprecijaciju USD i blagi rast cijene ovog plemenitog metala. Ove informacije nisu imale dugotrajan efekat na kretanje cijene zlata, koja je već narednog dana ponovo smanjena pod uticajem očekivanja da će Fed tokom ove godine nastaviti s povećanjem referentne kamatne stope. Tokom trgovanja u četvrtak cijena zlata je zabilježila blagi rast pod uticajem povećane tražnje za sigurnijom aktivom te pod uticajem jačanja geopolitičkih tenzija između SAD i drugih zemalja. Međutim, uprkos eskalaciji tenzija u odnosima SAD i Turske tokom trgovanja u petak, koja je značajno povećala tražnju za sigurnijom finansijskom aktivom, cijena ovog plemenitog metala je zabilježila smanjenje na najniži nivo od marta prošle godine, pod uticajem snažne aprecijacije USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.210,57 USD (1.060,69 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.